

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ФІЛОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН ТА СОЦІАЛЬНИХ
КОМУНІКАЦІЙ

**БІБЛІОПСИХОЛОГІЯ, БІБЛІОПЕДАГОГІКА,
БІБЛІОГРАФІСТИКА, БІБЛІОТЕРАПІЯ В
ОСВІТІ:
теорія і практика**

Збірник тез доповідей I-ї Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції

Мукачево
(27 серпня 2021 року)

УДК 159.9:028.02:37:02:929:37:021(043.2)

Б59

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет
Наково-технічною радою Мукачівського державного університету
(Протокол № 1 від 31.08.2021 р.)

Відповідальний за випуск – к. філол. н., доцент, завідувач кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій Прокопович Л.С.

Головний редактор:

Щербан Т. Д. – доктор психологічних наук, професор, ректор МДУ.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Моргун А. В. – декан гуманітарного факультету, кандидат філологічних дисциплін, доцент.
Прокопович Л. С. – кандидат філологічних дисциплін, доцент, завідувач кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій.

Мовчан К. М. – директор Наукової бібліотеки МДУ, старший викладач кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій.

Веремчук О. В. – кандидат педагогічних дисциплін, доцент кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій.

Курило О. Й. – кандидат філологічних дисциплін, доцент кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій.

Попович Н.Ф. – кандидат філологічних дисциплін, доцент кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій.

Бабіля М. В. – провідний бібліограф, асистент кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій.

Б59

Бібліопсихологія, бібліопедагогіка, бібліографістика, бібліотерапія в освіті: теорія і практика: збірник тез доповідей I-ї Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, 27 серпня 2021 р. Мукачево / ред. кол.: Т. Д. Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево: МДУ, 2021. – 69 с.

*РОЛЬ ШКІЛЬНИХ БІБЛІОТЕК У НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ
В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ*

У структурі загальноосвітніх шкіл діють шкільні бібліотеки, які забезпечують бібліотечне обслуговування учнів у відповідності з навчальними програмами, а також учителів з методики викладання навчальних дисциплін та виховної роботи зі школярами. Вони мають фонди універсального характеру, що формуються з пріоритетом навчально-виховної, довідково-енциклопедичної та художньої літератури. Дослідженню різноманітних проблем шкільних бібліотек присвячено ряд публікацій [1; 2; 3].

У сучасних шкільних бібліотеках багато робиться для того, щоб зберегти наявний книжковий фонд і залучити учнів початкових класів до читання. Адже читання молодших школярів має важливе значення для їхнього подальшого життя в інформаційному суспільстві. Саме читання різноманітних літературних творів допомагає учням сформувати свою індивідуальність.

Шкільні бібліотеки сприяють підвищенню ефективності навчально-виховного процесу в початкових класах. Працівники таких бібліотек виконують довідкову, інформаційну роботу, популяризують бібліотечно-бібліографічні знання серед молодших школярів, організовуючи книжкові виставки, огляди, бібліотечні уроки, надаючи індивідуальні й групові консультації, проводячи бесіди тощо.

Інтегруючи виховні можливості, бібліотека і школа використовують спеціальні форми та методи, здатні активізувати в учнів початкових класів інтерес до читацької діяльності, створити для дітей молодшого шкільного віку атмосферу творчої зацікавленості читанням.

Як відомо, бібліотека – це педагогічна система, яка спрямована на освіту та виховання своїх користувачів. У всіх видах діяльності учнів початкових класів проявляється бібліотечна педагогіка. В її основу покладено основні принципи роботи з книжкою, підручником. Бібліотечна педагогіка реалізується шкільним бібліотекарем під час вибору та рекомендації молодшим читачам книг, які мають важливе пізнавальне та виховне значення.

Сучасні шкільні бібліотеки активно сприяють формуванню та розвитку читацької компетентності учнів початкової школи.

Працівники бібліотек багато роблять для того, щоб підвищити інтерес дітей до читання: упроваджують інноваційні технології, проявляють нові ініціативи, використовують сучасні комп'ютерні засоби тощо.

Важливими завданнями шкільних бібліотекарів є: сприяти тому, щоб діти любили читати книги, формувати в учнів уміння користуватися бібліотекою та її фондами, системою каталогів і картотек, довідковою літературою, тематичними папками, періодичними виданнями.

У шкільних бібліотеках створюється середовище для розвитку читацьких інтересів дітей. Для того, щоб процес розвитку читацьких інтересів учнів початкових класів здійснювався успішно, бібліотекарям необхідно виявити рівень їх сформованості. Для цього використовується діагностика, яка здійснюється за допомогою анкетування. «Анкета є основним засобом опитування та соціологічним документом, що містить структурно-організований набір запитань, кожне з яких пов'язане із завданнями певного дослідження. Цей зв'язок виражається в необхідності отримання інформації, що відображає характеристики досліджуваного об'єкта, зокрема читацьких інтересів» [4, с. 35].

Для дітей молодшого шкільного віку важливими є набутки самостійного позакласного читання. За останні роки видано чимало хрестоматій для позакласного читання учнів початкової школи, які містяться у фондах шкільних бібліотек. Читання є одним з основних джерел отримання дітьми знань. «Сутність читання полягає у своєрідному діалозі між дитиною і книгою. Такий діалог потребує старанності, розумової діяльності. Він сприяє засвоєнню знань і надає незабутніх вражень» [5, с. 166].

Бібліотекарі проводять роботу з молодшими школярами на основі аналізів читання та індивідуальних бесід, обговорень, діалогів, під час яких прагнуть порекомендувати книгу, поговорити про прочитану літературу, поспілкуватися про проблеми, взаємини з однолітками.

Сьогодні у роботі з читачами даної вікової групи особливо важливим є розвиток бібліотерапії. У шкільних бібліотеках відкриваються куточки бібліотерапії й психологічної допомоги, в яких представлені книги, папки з газетними й журнальними публікаціями, інтернет-матеріали з різних проблем. Тут молодші читачі діляться своїми проблемами, переживаннями, отримують поради, рекомендації, відповіді на різноманітні питання.

Спільно з учителями початкових класів шкільні бібліотекарі проводять літературні й музичні дитячі свята, ігри, беруть участь у краєзнавчій роботі.

Працівники шкільних бібліотек формують у дітей ставлення до читання як творчої духовної діяльності.

Отже, шкільні бібліотеки відіграють важливу роль у навчально-виховному процесі в початкових класах. Вони сприяють вихованню й загальному розвитку молодших школярів через залучення їх до читання, популяризацію книги, прищеплення любові до друкованого слова, виховання культури читання, проведення масових заходів тощо.

Список використаних джерел

1. Васильченко М. П. Шкільна бібліотека: пріоритети розвитку / М. П. Васильченко // Інформаційно-культурологічна та мистецька освіта (консенсус, партнерство, стандарти) в контексті Болонського процесу: матеріали наук.-практ. конф., м. Харків, 13-14 груд. 2005 р. / під ред. В. М. Шейка; М. В. Дяченка, С. В. Сищенко. – Харків, 2005. – С. 238-239.
2. Кучерова О. М. Комунікаційна функція шкільних бібліотек як структуроутворюючий елемент освітнього простору / О. М. Кучерова // Культура та інформаційне суспільство XXI століття: матеріали всеукраїнської наук.-теорет. конф. молодих учених, м. Харків, 22-23 квітня 2015 р. / під ред. проф. В. М. Шейка та ін. – Харків: ХДАК, 2015. – С. 191.
3. Кучерова О. М. Організаційно-функціональні трансформації шкільних бібліотек: історико-комунікаційний аспект // О. М. Кучерова // Вісник Харківської державної академії культури: зб. наук. пр. / ред. кол.: В. М. Шейко (відп. ред.) та ін.; за заг. ред. В. М. Шейка. – Харків, 2012. – Вип. 36. – С. 190-202.
4. Попович Н. Ф. Вплив дитячих бібліотек на формування читацьких інтересів дітей молодшого шкільного віку / Н. Ф. Попович, Л. С. Прокопович, О. Й. Курило // Science, research, development: monografia pokonferencyjna. – Belgrade, 2019. – №17. – С. 32-39.
5. Попович Н. Ф. Роль дитячих бібліотек у розвитку читацької самостійності дітей молодшого шкільного віку / Н. Ф. Попович // Міжнародний науковий журнал «Освіта і наука» / ред. кол. : Т.Д. Щербан (гол. ред.); заст. гол. ред.: Jerzy Piwowarski; В.В. Гоблик. – Мукачево-Ченстохова: РВВ МДУ; Академія ім. Я. Длугоша, 2018. – Вип. 24(1). – С. 164-170.

УДК 373.3.015.31-053.5:82-343(043.2)

ПОПОВИЧ Н. Ф.,
Мукачівський державний університет,
БАРАНСЬКА Л. Б.,
Дрогобицький державний педагогічний університет ім. І. Франка

КАЗКОТЕРАПІЯ У РОБОТІ З ДІТЬМИ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

У наш час питання впливу різних видів мистецтва на лікування та реабілітацію дітей з особливими потребами є особливо актуальним.

Попович Н. Ф. РОЛЬ ШКІЛЬНИХ БІБЛІОТЕК У НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ.....	35
Попович Н. Ф., Баранська Л.Б. КАЗКОТЕРАПІЯ У РОБОТІ З ДІТЬМИ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	37
Попович Н. Ф., Стецик М.С. БІБЛІОТЕРАПІЯ У ДИТЯЧИХ БІБЛІОТЕКАХ.....	40
Постельжук О.М. РОЛЬ ШКІЛЬНОЇ БІБЛІОТЕКИ У ФОРМУВАННІ КУЛЬТУРИ ЧИТАННЯ УЧНІВ	42
Семенчук В. В., Прокопович Л. С. ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА ВПЛИВ ЕЛЕКТРОННИХ КНИГОЗБІРЕНЬ В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ В СУЧАСНОМУ МЕДІА ПРОСТОРІ	46
Симонян В.В. ЕТНОКУЛЬТУРА І КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВИКЛАДАЧА ВОКАЛУ У КОНТЕКСТІ ОСВІТИ І БІБЛІОПЕДАГОГІКИ.....	49
Скрипинець Т. Ю., Прокопович Л. С. РОЛЬ ЧИТАЧА В ХУДОЖНІЙ ЛІТЕРАТУРНІЙ ТВОРЧОСТІ.....	51
Сорочук М.М. ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА БІБЛІОПЕДАГОГІКИ ТА БІБЛІОПСИХОЛОГІЇ.....	53
Трачук Л. Ф. РУБАКІН М. О. ЯК ЗАСНОВНИК БІБЛІОПСИХОЛОГІЇ.....	56
Худик С., Шатрова М.Б. БІБЛІОТЕРАПІЯ ЯК МЕТОД ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ЧИТАЧА В БІБЛІОТЕЦІ (НА ПРИКЛАДІ ПЕРЕГІНСЬКОЇ БІБЛІОТЕКИ ДЛЯ ДІТЕЙ РОЖНЯТІВСЬКОЇ ЦБС ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ).....	59
Черніговець Т.І., Місіюк-Шумік А.І. БІБЛІОТЕКА ЯК ОСЕРЕДОК ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ КРАЄЗНАВСТВА СЕРЕД МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	62
Шершун Я.Є., Прокопович Л. С. ШКІЛЬНІ БІБЛІОТЕКИ В КОНТЕКСТІ СИСТЕМИ ОСВІТИ ГАЛИЧИНИ ТАРЕЦЕПЦІЇ ІВАНА ФРАНКА.....	64

Електронне наукове видання

***БІБЛІОПСИХОЛОГІЯ, БІБЛІОПЕДАГОГІКА, БІБЛІОГРАФІСТИКА,
БІБЛІОТЕРАПІЯ В ОСВІТІ:
теорія і практика***

**Збірник тез доповідей I-ї Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції**

Головний редактор:	<i>Щербан Тетяна Дмитрівна</i>
Відповідальний за випуск:	<i>Прокопович Лідія Сігізмундівна</i>
Упорядкування та комп'ютерна верстка:	<i>Бабіля Марина Василівна</i>

Формат 60*84/16
Гарнітура Times New Roman
Умовн. друк. аркушів – 2,9

Адреса видавництва:
Мукачівський державний університет,
вул. Ужгородська, 26, м. Мукачево, Закарпатська обл., 89600,
тел./факс: (03131) 2-11-09. E-mail: rvc@mail.msu.edu.ua

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>